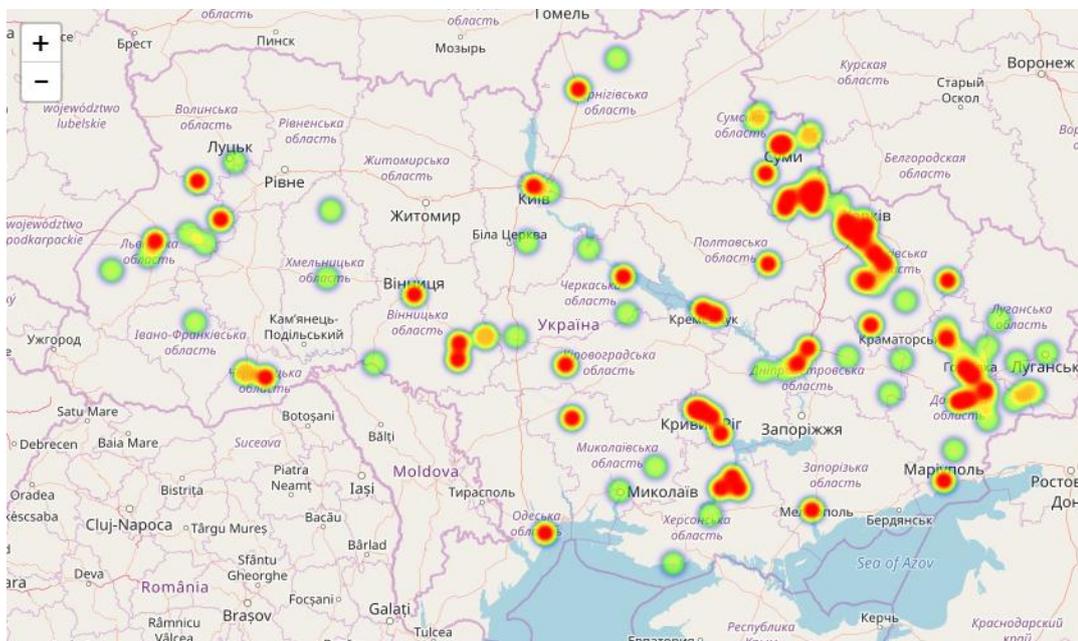

ПОХОДЖЕННЯ ТА ІСТОРІЯ ПРІЗВИЩА КРАМСЬКИЙ

Прізвище *Крамський*, чи у російській транскрипції *Крамской*, скоріш за все, утворене від назви професії *крамар*, тобто людина, яка займалася торгівлею. Найвірогідніше, що засновник роду – прямий предок Антона Андрійовича по чоловічій лінії, був міщанином і володів своєю крамницею. Те, що прізвище звучить не як іменник Крамар, а як прикметник Крамський свідчить, що спершу прізвисько закріпилося не за крамарем-засновником роду, а за його дітьми, яких так і кликали – крамські, в значенні діти крамаря¹.

Сьогодні носіїв прізвища Крамський в Україні порівняно не багато. Вони розпорошені практично по всій території країни, однак найбільше Крамських на історичній Слобожанщині, тобто на теренах сучасних Сумської та Харківської областей. Важливо, що предки Антона Андрійовича також походять із Слобожанщини, однак із тієї частини, яка нині знаходиться на території Росії, зокрема Білгородської області.

Ареал розселення носіїв прізвища Крамський на території сучасної України
за матеріалами ресурсу ridni.org

¹ Редько Ю. Словник сучасних українських прізвищ. – Львів, 2007. – Т. 1. – С. 533-534; Зосимов А. Словник українських прізвищ. – Харків, 2015. – Т. 1. (А-Л). – С. 487-488.

Історично склалося, що Слобожанщина заселялася свободолюбивим козацьким населенням, якому був притаманний підприємницький дух і гордість за своє козацьке походження. Отримавши дозвіл від московського царя на оселення в тутешніх краях, нові мешканці, особливо у другій половині XVII ст. засновували слободи, будували укріплення, розвивали промисли та ремесла і, звичайно, займалися торгівлею, зав'язуючи торгові зв'язки з Московським царством, Гетьманщиною, Польщею і навіть Туреччиною.

Слобожанці, які активно займалися торгівлею, з часом влилися у купецький стан Російської імперії, який остаточно оформився законодавчим актом Катерини II — жалуваною грамотою містам у 1785 році. Купецтво в Україні за своїм національним складом було неоднорідним (крім українців — росіяни, євреї, поляки, вірмени та інші). Однак враховуючи історичні особливості регіону, коріння Крамських слід шукати серед тутешніх козаків-слобожанців. Предки Антона Андрійовича імовірно займалися місцевою торгівлею продовольчими товарами та виробами господарсько-побутового вжитку. Для цього по містах і селах подібні їм підприємці відкривалися крамнички, шинки, магазини, розгортали продаж товарів з рук на вулицях і площах, а хорошій торгівлі сприяли ярмарки, які періодично проходили у містах та містечках Слобожанщини². Зрештою від торгівлею цим крамом і пішло родове прізвище.

Вже у XIX ст. родовим гніздом Крамських було село *Верхопіння* (рос. *Верхопеньє*) нинішнього Івнянського району Білгородської області в Росії. До середини XX ст. рід досить розрісся, відомо, що у Другій світовій війні брало участь близько десятка уродженців із Верхопіння з прізвищем Крамський, серед яких були і родичі Антона Андрійовича.

² Слюсарський А. Слобідська Україна. Історичний нарис XVII-XVIII ст. — Харків, 1954. — С. 185.